

Forsidebilde: Grunnfossen. (K. Kolle)

Baksidefoto: G. Lervåg

Verdal februar 1992

Flerbruksplan Verdalsvassdraget

**FAGRAPPOR
FISK OG REISELIV**

STATUS . MÅL . TILTAK .

INNLEDNING

Flerbruksplan for Verdalselva startet opp våren 1990. Arbeidet ble organisert slik at man utredet statusrapporter for ulike fagområder for å belyse de ulike brukerinteressene som er knyttet til elva og dens nære områder.

Følgende faggrupper ble opprettet:

1. Elveløp, energi, hydrologi
2. Arealforvaltning
3. Forurensning
4. Reiseliv, fiske

Faggruppen for reiseliv og fisk begynte sitt arbeid 24. okt. 1990 og har hatt 4 møter etter den tid. Hver deltager i gruppen har hatt ansvar for utredning av hvert sitt delområde som i denne rapporten er redigert om. Gruppen har felles tatt stilling til mål, delmål og forslag til aktuelle tiltak.

Faggruppen for reiseliv og fisk satte seg følgende arbeidsmål: Hovedmålet er å dokumentere status og viktighet av fisket i Verdalsvassdraget, samt foreslå tiltak for å bedre forholdene for reiseliv og for fiske.

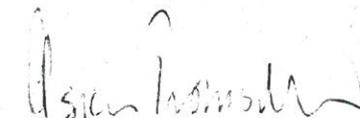
Deltagere i faggruppen reiseliv og fisk har vært:

Olav Kvålen, grunneierlagene, prosjektgruppa
Asgeir Tromsdal, Verdal kommune
Oddbjørn Haga, grunneierlagene
Anton Rikstad, Fylkesmannens miljøvernnavd.
Olaf Sørhuus, Innrøndelag laksestyre
Georg Sørmo, Naturvernforbundet i Verdal
Kjell Woll Sigurdsen, Reiselivslaget i Verdal
Monica Bjørgvik, turistkontoret i Verdal

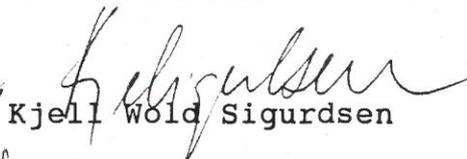
Faggruppen avsluttet sitt arbeid i desember 1991.

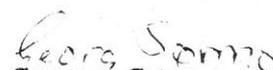

Olav Kvålen

Anton Rikstad

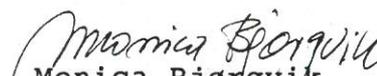

Asgeir Tromsdal

Oddbjørn Haga

Kjell Woll Sigurdsen

Georg Sørmo

Olaf Sørhuus

Monica Bjørgvik

INNHold

Innledning

1. FISK

- 1.1. Laksefisket i Verdalsvassdraget - historikk
- 1.2. Fiskestatistikk 1880 - 1990
- 1.3. Fiskekortsalg og fiskestatistikk for 1990
- 1.4. Lakseoppgangen i Verdalsvassdraget.
- 1.5. Gyteplassregistreringer 1991.
- 1.6. Fiskeressurser i Verdal kommune.
- 1.7. Utsetting av lakseyngel og sjøaureyngel Verdalsvassdraget
- 1.8. Oppsynstjenesten med laksefisket.
- 1.9. Problemer og trusler for lakseforvaltninga.
- 1.10. Prioritering av sidevassdrag til Verdalselva ut i fra viktighet for fisk.
- 1.11. Økonomiske ringvirkninger av laksefisket i Verdalsvassdraget.

1.12. Mål for fiskeforvaltninga.

2. REISELIV

- 2.1. Den samfunnsøkonomiske verdien av reiselivsnæringen
- 2.2. Overnattingsmuligheter i Verdal
 - 2.2.1. Overnatting gårdsturisme
 - 2.2.2. Oversikt over innkvarteringssteder Verdal -91.
- 2.3. Muligheter og problemer for reiselivet i Verdal.

2.4. Mål for reiselivet i Verdal

3. AKTUELLE TILTAK

- 3.1. Tiltak rettet mot fiskeforvaltningen, tiltak 1 -9
- 3.2. Tiltak rettet mot brukerne av elvas friluftressurser, tiltak 10 -13.
- 3.3. Tiltak rettet mot overnattingstilbudet, tiltak 14 - 16
- 3.4. Tiltak rettet mot infrastruktur, tiltak 17 - 21

4. LITTERATUR

VEDLEGG

1. FISK

1.1. Laksefisket i Verdalsvassdraget - historikk

Notat av fiskeforvalter Anton Rikstad.

Første gang vi hører om laksefiske i Verdalsvassdraget er fra Gerhard Schønings reiseskildringer fra Trøndelag (1774). Han skriver bl.a. om stort laksefiskeri i Grunnfossen:

"Dette skeer ved en saakaldet Haav, ved en af Bredder sammenføiet kiste, hvilken henges ut over Bjerget, hvor Fossen falder ut over det. I det Laxen springer op mot Fossen, faller den ofte ned, i den uthengte kiste og bliver paa den maade fangen."
Steinar Berg har laget en skisse av laksekisten (se skisse 4).

I en beskrivelse av vassdraget fra 1879 nevnes at en og annen laks passerer Grunnfossen og går opp under Hærfossen. I begge disse fossene var det anbrakt teiner. En slik teine finnes fortsatt i Verdal Museums samlinger (se skisse 2).

I samme beskrivelse fortelles om en svenske som leier fiskeretten til håvfiske i Grunnfossen (1879). Stangfiske og lysterfiske i sideelvene nevnes også. En englender skal ha leid sportsfiske i Grunnfossen i begynnelsen av 1870-åra, men p.g.a. leirføringen var elva lite skikket til stangfiske.

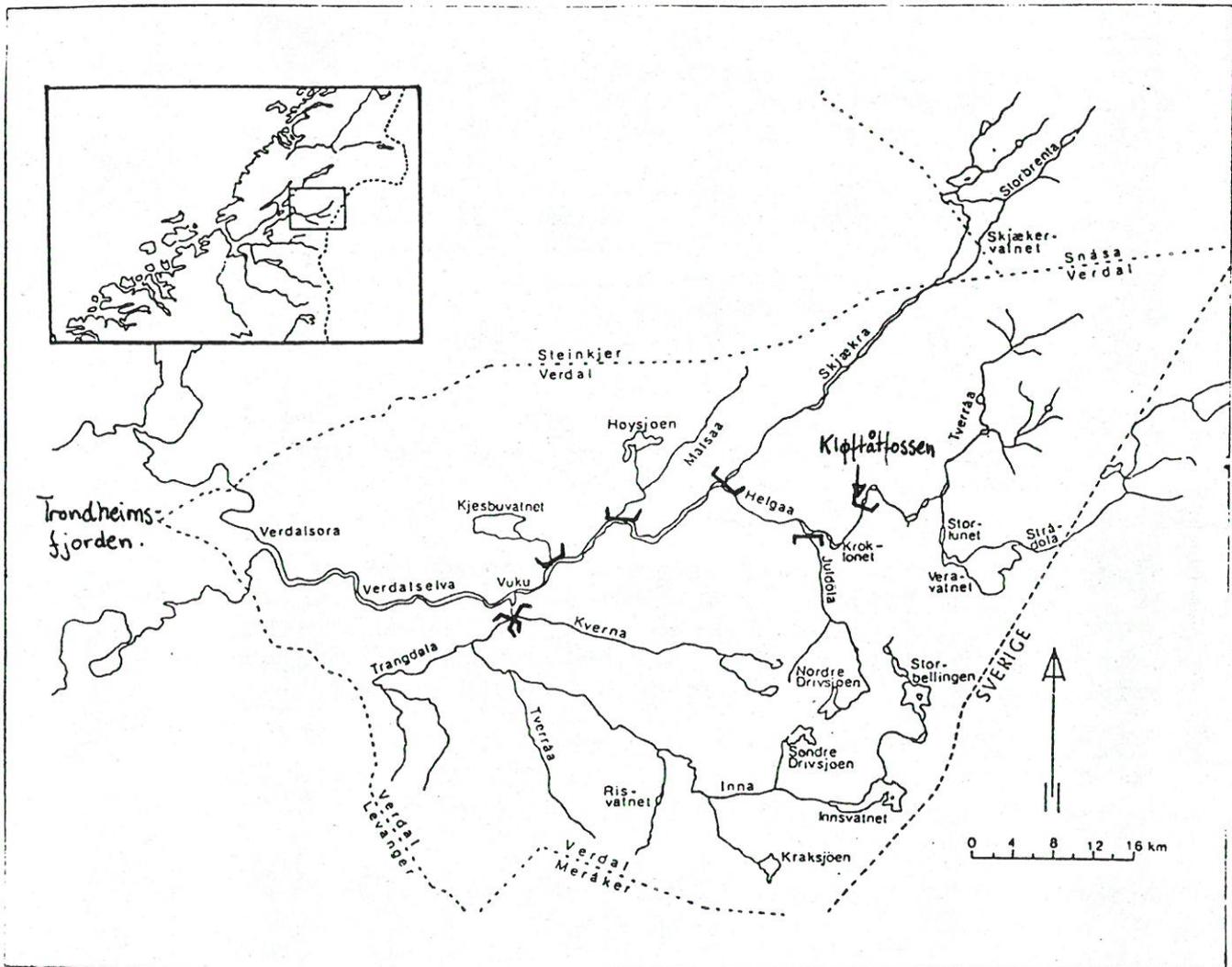
Forøvrig var både drivgarn, dragnet og settegarn i bruk i vassdraget. Steinar Berg har laget en skisse av et tidevannsstengsel som var i bruk bl.a. i 1970-åra på Bjartnes (se skisse 1).

Elvebeskrivelsen fra 1879 forteller også om at husmenn drev garn- og notfiske etter vinterstøing om våren. Prisene var 3 skilling pr. mark eller halvparten av lakseprisen den tida.

I leirraset i 1870 oppgis at all fisk nedenfor døde. Etter Verdalsraset i 1893 viser fangsstatistikken 0 helt fram til 1922.

Olaf Grande forteller om drivgarnfiske i Verdalselva i mellomkrigstida. Etter hvert som elva ble reinere (mindre leirføring) ble stangfiske mer vanlig. Formelt var garnfiske tillatt fram til 1980, men det ble utøvet kun i nedre del av Verdalselva de siste årene.

I 1879 oppgis antall fiskeberettigede til 70, hvorav 60 benytter seg av retten. I dag (1991) er det minst 100 fiskeberettigede i Verdalsvassdraget. Idag er de fleste grunneierne ovenfor Grunnfossen tilsluttet Helgåa elveeierlag, og de fleste grunneierne nedenfor er medlemmer i Verdal elveeierlag. I tillegg har A/S Værdalsbruket fiskerettigheter i Helgåa og Inna.

Skisse 1. Oversiktsskisse Verdal kommune/Verdalsvassdraget

] naturlig stengsel for laks og sjøaure

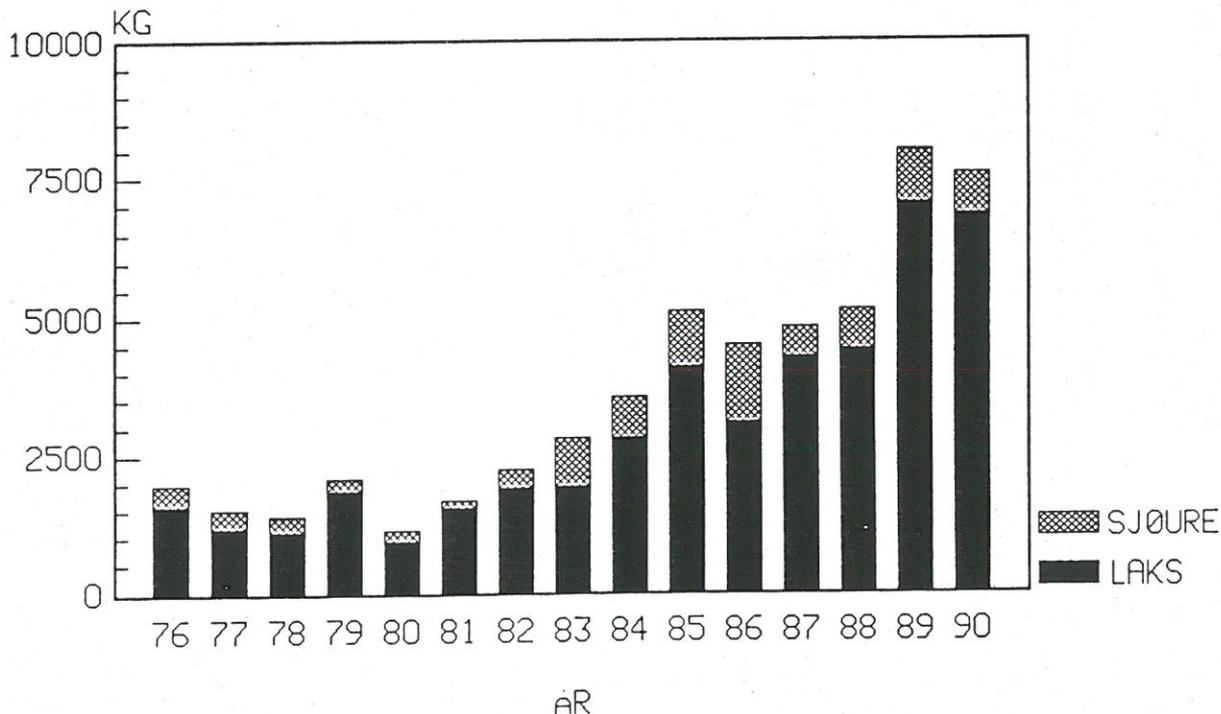
1.2. Fiskestatistikk 1880 - 1990

Det finnes laksestatistikk for Verdalselva iallefall tilbake til 1880. I perioden 1880-90 varierte fangsten årlig fra 100-1000 kg. Etter raset i 1893 var det minimale fangster helt fram til 1922, da det ble fisket 1500 kg laks. Den sterke leirføringa i Verdalselva begrenset sannsynligvis både fiskeproduksjonen og selve utøvelsen av fisket. Før andre verdenskrig foregikk fisket stort sett med garn og not. Garnfisket var tillatt inntil 1980.

I 1970-årene ble det startet forbygging langs store deler av Verdalselva og 1980-årene i Helgåa. Utrasingen og leirtransport er sterkt redusert og Verdalselva er blitt langt reinere. Dette har ført til økt fiskeproduksjon og økte fangster. Fra 1980-89 steg fangstene jevnt fra 1130 kg i 1980 til 7000 kg i 1989. I tillegg ble det fisket ca 1000 kg sjøaure. (innmeldte fangster)

Tabell 1: Laksestatistikk for Verdalselva 1880 - 1976
(se vedlegg nr. 1)

Tabell 2: Lakse- og sjøaurefiske i perioden 1976 -90

1.3. FISKEKORTSALG OG FISKESTATISTIKK FOR 1990

Verdal jeger- og fiskeforening organiserer fiskekortsalg innenfor 34 fiskesoner i vassdraget. I 1991 har VJFF solgt 2369 fiskekort som er 504 flere enn i 1990 dvs en økning på 21%.

Fiskekortsalg for sesongen 1991 innmeldt til Inntrøndelag laksestyre for Verdalselva for statistikk og lakseskatt pr. 21.11.91 er kr 497.603. Av dette utgjør salget på de fiskesoner Verdal jeger- og fiskeforening forvalter kr 384.778 eller 77 %.

Fiskestatistikk for 1990 og 1991 hvor oppgaver fra enkelte store grunneiere mangler:

	1990	1991
Oppfisket kvantum sjøaure	770 kg	357 kg
Oppfisket kvantum laks under 3 kg	2507 kg	3689 kg
<u>Oppfisket kvantum laks over 3 kg</u>	<u>4297 kg</u>	<u>3943 kg</u>
Sum	6804 kg	7632 kg

Kun 28% av fiskerne har levert fangstopp-gave i 1990. I 1991 er andelen økt til 40 %. Fangststatistikken har betydning for hvilken status elva har utad og det ryktet den får som lakseelv. For å oppnå mere pålitelige fangststatistikker anbefales det at man innfører et depositum på fiskekort for dermed å øke tilbakeleveringsprosenten av fangstopp-gaver.

Eksklusivt utleie av fiskevall :

Allmennhetens tilgang til fiske i Verdalsvassdraget er meget god. (pr. 1991) og fiskekortene er rimelige. I andre trønderske lakseelver er det imidlertid tendenser til økt eksklusivt vall-utleie, dvs. utleie til firmaer, utlendinger eller privatpersoner der allmennheten utestenges. Eksklusivt utleie har bidratt sterkt til økning av fiskekortprisene. Slike forhold har nådd Stjørdalselva og Verdalselva vil i løpet av kort tid møte de samme spørsmålene.

1.4. LAKSEOPPGANGEN I VERDALSVASSDRAGET

Inntil 1980 nådde laksen Grunnfossen ca 23 km fra sjøen. På denne strekningen er det kun Østnesfossen i Vuku som vanskeliggjør lakseoppgangen. Laksatrappa i fossen er ikke god nok og et annet hovedproblem synes å være at regulering av fisket på laksens hvileplass nedenfor fossen ikke er god nok.

I 1981 ble det bygget laksetrapp i Grunnfossen og laksen kunne nå gå til Granfossen.

I 1990 sto laksetrappa i Granfossen ferdig og laksen kan nå vandre til Krøftåtfossen, ca 45 km fra sjøen. I tillegg er sideelva Inna lakseførende ca 2 km slik at den totale lakseførende strekningen er ca 47 km.

Sjø - Vuku	16 km (Østnesfossen)
Vuku - Grunnfossen	5 km
Grunnfossen - Granfossen	8 km
Granfossen - Kløftåtfossen	16 km
<u>Inna</u>	<u>2 km</u>
Sum	47 km

Skisse 3.

Fangstkasse brukt i Grunnfossen, Verdal 1774 - 1920. Denne måten å fange laks på er beskrevet av Schönning 1774. En kasse med nett og ostklutlerret som flagret skulle illudere hvitt skum. Beskrevet i rapport om svensk håvfiske? 1879.

1.5. REGISTRERING AV GYTEPLASSER I VERDALSVASSDRAGET

Gyteplasser for laks/sjøaure kan registreres fra lufta. Gytegroperne framtrer som lyse, avlange felt i elva. Årsaken er at fisken vender stein under gytegraving, slik at den ubegroddede del av steinen kommer til syne.

Slike registreringer ble foretatt i Verdalsvassdraget den 28.oktober 1991 (se kart neste side).Mannskap var to som registrerte, en som noterte på kart og flyver. Det var klarvær og noe høy vannstand. Sterkt solskinn vanskeliggjorde observasjon.

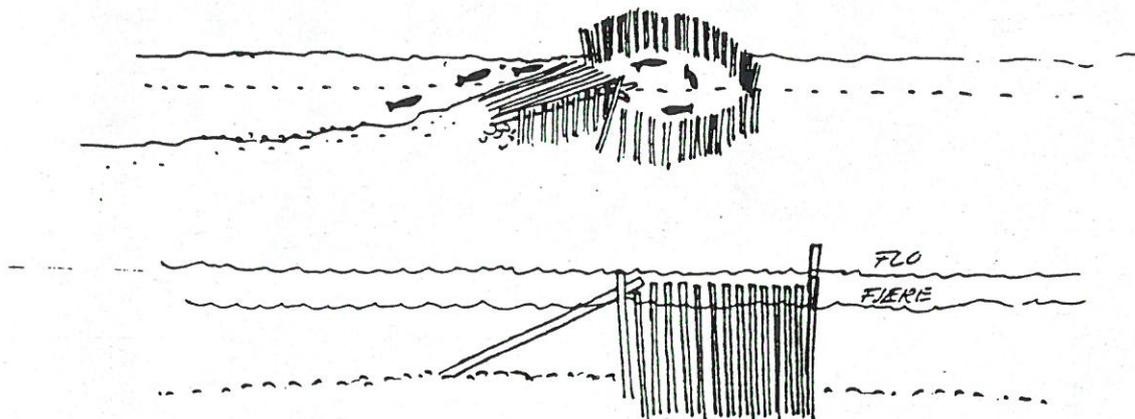
Totalt ble det registrert 20 gytefelt med tilsammen 87 gytegroper. Dette er sjølvsagt minimumstall. Størst antall gytegroper ble registrert nedstrøms utløpet av Inna . Dette er utvilsomt et viktig gyteområde. Viktigste gytestrekning i vassdraget synes å være området mellom Vuku og Grunnan.

Antall gytegroper registrert synes å være lite i forhold til andre vassdrag. Årsaken kan skyldes :

- * registreringen ble foretatt for tidlig i forhold til gytetidspunkt.
- * ugunstige observasjonsforhold (lys, vassføring, botnsbubstrat)
- * liten gytebestand

Gyteregistreringene i Stjørdalselva dagen etter viste også få gytegroper. Hva som er årsaken er usikkert. Ny registrering i Stjørdalselva vil bli foretatt i november.

I følge Verdal JFF's klekkeri er registreringen ikke foretatt for tidlig i forhold til gyting. I følge stamfiske er det heller ikke liten gytebestand i elva. Årsaken til det lave antall gytegroper skyldes mest sannsynlig vanskelige observasjonsforhold, innbefattet type botnsbubstrat.

Skisse 4. Tidevannsstengsel
Brukt ved Bjartnes av bl.a. Lorntz Didrik Kluwen
1780.Fortalt av Petter Bjartnes (d. 1950-årene)

1.6. FISKERESSURSER I VERDAL KOMMUNE

Antall fiskevann: 820
Ferskvannsareal: 75.000 da
Fiskearter: Laks, Aure, Røye, Lake, Ål

Største vatn:

Leksdalsvatn:	22.000 da (derav 665 da i St.kjer)
Veravatn:	6.500 da
Kjesbuvatn:	3.930 da
Innsvatn:	3.830 da
Storbellingen:	1.790 da
Grønningen:	1.400 da
Kråksjøen:	1.130 da
Skillevatn:	1.050 da
Høysjøen:	1.030 da

Lakseførende strekning i Verdalsvassdraget.

Verdalselva	20 km
Helgaa	25 km
Inna	2 km

Følgende lag/foreninger forvalter laksefisket:

Verdal elveeierlag, mellom 60 - 70 medlemmer
Helgaa elveeierlag, mellom 50 og 60 medlemmer
Verdal jeger- og fiskeforening, ca 800 medlemmer
Levanger jeger- og fiskeforening

Laksetrapper, anleggs- og driftsansvarlige :

Granfossen : A/S Granfossen
Østnesfossen :Direktoratet for naturforvaltning

Grunneiere :

Totalt antall grunneiere til Verdalselva, Inna og Helgaa
nedenfor Veresvatnet er ca 200.
A/S Værdalsbruket er største grunneieren

1.7. UTSETTING AV LAKSEYNGEL OG SJØAUREYNGEL I VERDALSVASSDRAGET

I 1985 bygget Verdals JFF klekkeri for Verdalsvassdraget (Bjørkbekken). Formålet var å øke fiskeproduksjonen ved å ta i bruk oppvekstområder hvor gytefisken sjøl ikke kan nå. Hver høst blir det fanget stamfisk av laks og sjøaure. Lakseyngel blir utsatt i øvre delen av vassdraget i sideelver til Helgåa og sjøaureyngel stort sett i sideelver/bekker til Inna.

Klekkeriet ble bygd på dugnad (ca 5000 dugnadstimer) med en direkte utgift på kr 120.000,- og med utstyrinnkjøp for kr 55.000,-. I tillegg fikk VJFF to svære kar i rustfritt stål av Verdals meieri. Dette ble finansiert av DN og Verdals fjellstyre.

Vanninntaket tas fra Bjørkbekken, utløpsbekk fra Bjørkvatnet, og denne har prima vannkvalitet.

Årlig drift krever ca et årsverk (dugnad) til stamfiske og daglig tilsyn med klekkeriet fra sept.- mai. Direkte utgifter for driften er ca kr 35.000,-.

Driften finansieres av fiskekortsalget i regi av VJFF ved at 25% av dette salget går til klekkeriet.

I perioden 1986 - 91 ble det totalt utsatt 548.000 lakseyngel og 138.000 sjøaureyngel. Før 1986 ble det også satt ut yngel, men da i regi av grunneiere og sjø- og havfiskere.

Årlige utsettinger framgår av oversikten nedenfor :

		Lakseyngel	Sjøaureyngel
1986	Inna med sideelver/bekker	10.000	7.000
	Helgåa	35.000	4.000
1987	Inna med sidebekker	10.000	43.000
	Helgåa med Skjækra	80.000	25.000
1988	Inna med sidebekker	35.000	10.000
	Helgåa med Skjækra	60.000	
1989	Inna med sidebekker	10.000	10.500
	Juldøla (Helgåa)	60.000	
1990	Inna med sidebekker	36.000	20.000
	Helgåa øvre del	50.000	
1991	Inna med sidebekker	10.000	18.000
	Helgåa øvre del	102.000	
1991	Denne høsten er det lagt inn ca 25.000 rogn i klekkeriet		

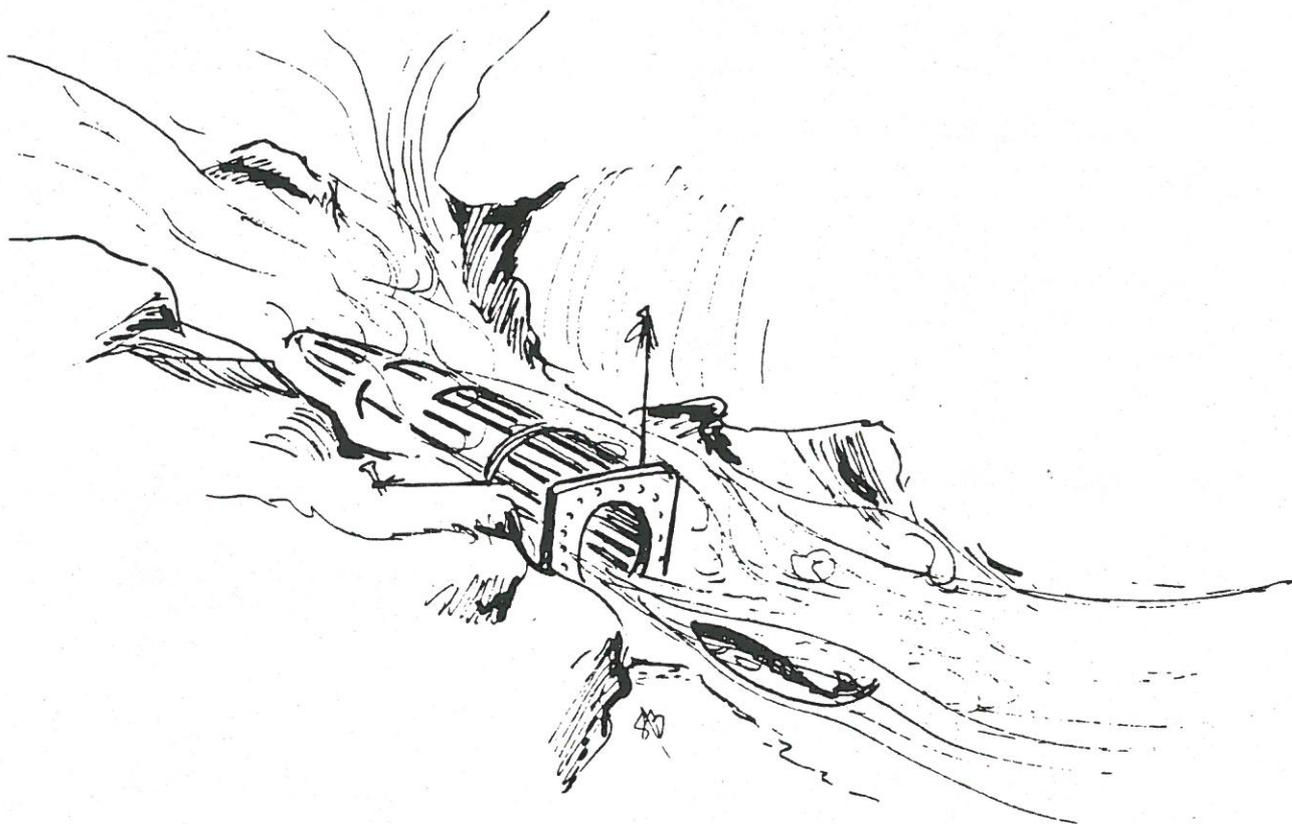
1.8. OPPSYNSTJENESTEN MED LAKSEFISKE

Foruten kontroll av fiskekort , fisketrygdavgift og redskap gjør oppsynet en viktig jobb i forbindelse med å spre informasjon om elva, fiskeforhold, egnet redskapsbruk m.v. til fiskerne.

Følgende oppsyn med sportsfiske er organisert:

1. Statlig oppsyn
2 statlige oppsyn med begrenset politimyndighet ansatt av Inn-Trøndelag laksestyre.
Ansvarsområde: Sjøområdet utenfor Verdal kommune og Verdalsvassdraget. Kontrollerer fiskeutstyr og fisketrygdkort.
2. Grunneiernes oppsyn i regi av grunneierne og av VJFF
En del grunneiere engasjerer årlig oppsynsfolk for å kontrollere fiskekort, fisketrygdkort og redskaper mv.

Videre har VJFF 6 vaktlag a 2 mann med begrenset politimyndighet som går i turnus fra 1.06 - 1.10.

Skisse 2. Teine fra gården Grunnan, Verdal brukt i Grunnfossen til ca 1920. Tinefisket i Grunnfossen var praktisert helt til 1930-årene. Nevnes i Schønnings beskrivelser. Verdal museum har en teine bevart

1.9. PROBLEMER OG TRUSLER FOR LAKSEFORVALTNINGA

I forvaltninga av laksebestanden møter vi følgende problemer som er/kan bli en trussel for utbredelsen av laksen :

1. Fiskesykdommer/genutarming
2. Forurensning
3. Grusuttak
4. Kraftutbygging

1. Fiskesykdommer/parasitter

De siste åra har det rømt store mengder oppdrettslaks, delvis smittet med alvorlige fiskesykdommer. Innslaget av oppdrettslaks er foreløpig lite i Trondheimsfjorden i forhold til f.eks. Namdalen, men andelen kan fort øke ved eventuelle rømminger i Trondheimsfjorden. Furunkulose ble registrert i Stjørdalselva høsten 1990 og i Verdalselva i 1991.

Den alvorlige lakseparasitten Gyrodactylus Salaris har nesten utryddet laksebestanden i Steinkjervassdraget og Figga. Lakseparasitten finnes også i Leksdalsvatnet. Verdalsøra tar drikkevatnet sitt fra Leksdalsvatnet, men sjansen for å overføre parasitten via drikkevatnet er liten. Imidlertid er det fare for at fugl eller fiskere kan overføre parasitten.

2. Forurensning

Forurensningstilstanden i Verdalsvassdraget er bra beskrevet i rapporten. "Fisk og forurensning i sidebekkene til Verdalselva." (rapport nr.2-1986 fra Fylkesmannen miljøvernavdeling). Undersøkelsen viste at 14 av de 29 undersøkte bekkene var sterkt forurenset. Det produktive arealet for sjøaure var redusert med vel halvparten. Foreløpig ser det ikke ut til at forurensningen har hatt negativ virkning på laksebestanden i hovedvassdraget.

3. Grusuttak

Grusuttaket i Verdalsvassdraget har tidvis vært stort. Stort grusuttak kommer lett i konflikt med lakseproduksjon og fiskeutøvelse. Viser til eget notat om dette (vedlegg nr. 2).

4. Kraftutbygging

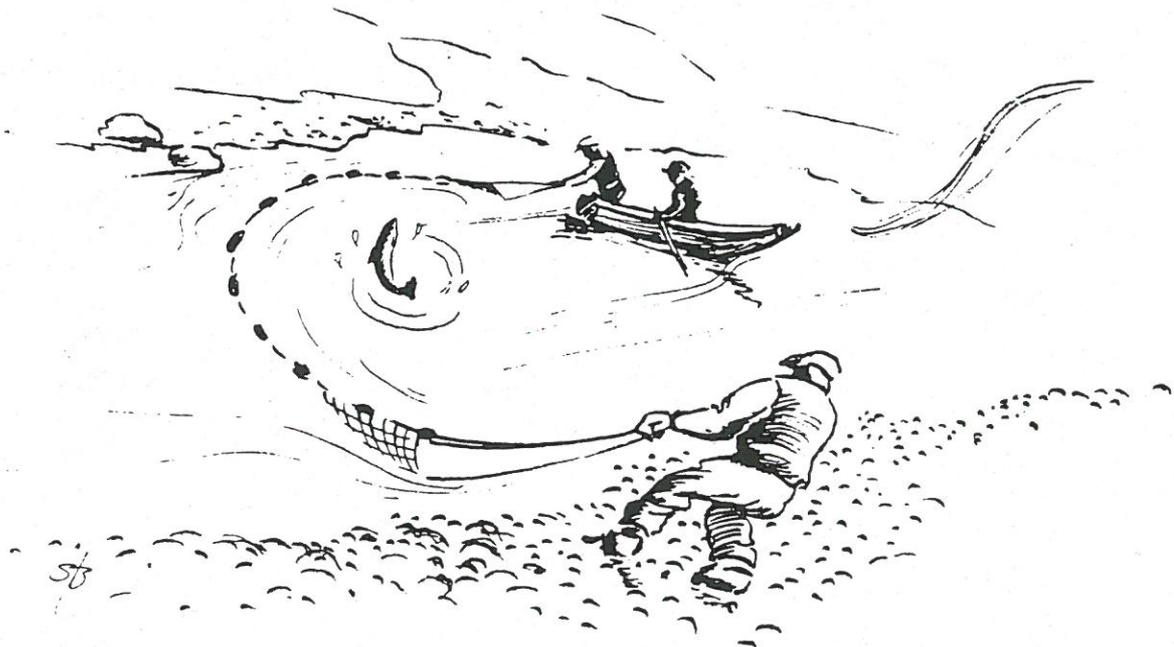
Verdalsvassdraget er i dag stort sett uregulert. Kun sideelva Ulvilla er utbygd til kraftformål. Det foreligger planer om utbygging både i Inna og Helgaa. Eventuell utbygging er vurdert å ha negativ virkning på fiskeproduksjon og laksefiske.

1.10. PRIORITERING AV SIDEVASSDRAG TIL VERDALSELVA UT I FRA VIKTIGHET FOR FISK

Følgende sidebekker er sterkt - markert forurenset og er satt opp i prioritert rekkefølge i forhold til hvor man, av hensyn til fiskeproduksjon bør, sette inn opprensningstiltak.

Situasjonen er pr. 1985.

1. Ysdeelva	Sterkt forurenset, men fiskeførende
2. Liabekken	Sterkt forurenset. Død
3. Follobekken	Sterkt forurenset. Død
4. Skjørdalsbekken	Sterkt forurenset, men fiskeførende
5. Leiråa	Sterkt forurenset, men fiskeførende
6. Korådalsbekken	Sterkt forurenset, men fiskeførende
7. Brokskitbekken	Sterkt forurenset. Død
8. Eklobekken	Sterkt forurenset. Død
9. Kvelstadbekken	Sterkt forurenset, men fiskeførende
10. Rosvollbekken	Sterkt forurenset, nesten død

Skisse 5.
Notkasting i Verdalselva.
Notkasting var vanlig til 1960-årene i Grunnfossen. Det var mest profesjonelle fiskere fra Ørmelen som utførte dette.

1.11. ØKONOMISKE RINGVIRKNINGER AV LAKSEFISKET I VERDALSVASSDRAGET

I det følgende er det gjort en økonomisk beregning på ringvirkninger av laksefiske - basert på undersøkelsestall fra andre vassdrag:

	1991
1) Reell fangst laks og sjøaure (beregnet)	15.000 kg
Kjøttverdi (elv) 15.000 kg a kr 50,-	750.000 kr
2) Lokale ringvirkninger kr 750.000 x5	3.750.000 kr
3) Sjøfanget Verdalslaks (beregnet)	25.000 kg
Kjøttverdi (sjø) 25.000 kg a kr 50,-	1.250.000 kr
Sum - ringvirkninger elv/sjø	5 mill kr årlig

I tillegg kommer verdien av rekreasjon og trivsel som vanskelig lar seg måle, men som betyr utrolig mye for mange.

Kommentarer :

- 1) Fangststatistikken for Verdalselva for 1991 er på ca 7.600 kg. Dette er sjølsagt min. tall da dessverre ikke alle gir fangstoppgaver. På de vall som Verdal JFF leier leverer ca 40% av fiskerne fangstoppgaver. Ut fra det ovenforstående er totalfangsten beregnet til ca 15.000 kg.
- 2) Ved undersøkelse av økt ringvirkninger av laksefisket bl.a i Tana og i Namsen, har man kommet fram til at verdien utgjør 4 - 5 ganger kjøttverdien.
- 3) Til tross for stans i drivgarnfisket fanges fortsatt mesteparten av Verdalslaksen i sjøen. Under drivgarnfisket var sjøandelen ca 80%, men fortsatt antas at ca 60% tas i sjøen.

1.12. Mål for fiskeforvaltninga

Fiskeressursene i Verdalsvassdraget anbefales forvaltet med følgende målsetning:

1. Bevare/ forbedre/ utvide gyte- og oppvekstområdene for fisk, herunder øke den lakseførende strekningen i vassdraget.
2. Sørge for en riktig kultivering og hensiktsmessig organisering av kultiveringsarbeidet for fisk.
3. Bidra til å bedre adkomst for generelt friluftsliv og opprettholde et variert fisketilbud.
4. Bidra til å opprettholde allmennhetens fiskemuligheter.
5. Legge forholdene til rette for turistfiske i vassdraget.

Skisse 6.

Det fortelles om en husmann som i 1850-årene fisket med levende frosk som rogn. Dette var på gården Gudding i Verdal. Han hadde bare en liten bit hestetagl-snøre og trestaur med kvist på. Frosken ble forsiktig tredd på angelen så den var levende og svømte. Når fisken bet på, kastet han stauren på elva og la på sprang etter, til laksen hadde gått klar og stauren hadde festet seg i bredden.

2. REISELIV

2.1. DEN SAMFUNNSØKONOMISKE VERDIEN AV REISELIVSNÆRINGEN.

Den samfunnsøkonomiske verdien av reiselivsnæringen er alltid vanskelig å beregne. Knappt noen næring er så avhengig av et godt utbygd lokalt apparat for underleveranse, som reiselivsnæringen. For å kunne utnytte fullt ut det potensialet som ligger her, er det en helt klar forutsetning at infrastrukturen i det lokale næringsliv er godt utbygd.

Utarbeidelse av flerbruksplan for Verdalselva, Helgås og Inna, må kunne karakteriseres som spesielt gledelig.

Naturen og Verdalselva er og blir en av de største reiselivsaktivum som kommunen har å by på. Dette er også et satsingsområde som blir viktig å **satse** på i fremtiden. Mellom annet henger dette sammen med den økende forurensningen som man er vitne til i Europa.

Det må være en målsetting å spille på de store kontrastene vi har i naturen her i kommunen. Flerbruksplanen for Verdalselva er i gang med å legge forholdene til rette slik at de fleste grupperinger kan gjøre seg nytte av rikdommen som finnes i naturen.

Om Verdalsområdet skal kunne gjøre seg forhåpninger om å ta imot en økt strøm av tilreisende, må det arbeides videre med overnattingstilbudet. Ved en videre utbygging av overnattingstilbudet, må en selvfølgelig ta hensyn til den eksisterende virksomhet. Det vi tenker på i første rekke er:

- * Hytter
- * Appartementsanlegg
- * Campingplasser
- * Oppstillingsplasser for campingvogner
- * Utleie av eiendommer/deler av eiendommer som står tomme.
- * Marinaanlegg

2.2. OVERNATTINGSMULIGHETER I VERDAL

2.2.1. Overnatting gårdsturisme

Verdal kommune har en allsidig primærnæring. I tråd med de signaler som er sendt ut fra statlig hold, bør det være et mål at denne næringen tar del i utviklingen av reiselivsnæringen. Forholdene ligger godt til rette for utviklingen av gårdsturisme rundt Verdalselva.

For videre utvikling i denne sektoren er det viktig å få til en holdningsendring innen landbruket, angående turisme som attråtnæring. I denne prosessen må den lokale landbruksetat aktiviseres, likedann landbruksorganisasjonene. Viljen og interessen for slik satsing er nok på vei inn blant gårdbrukerne i Verdalsområdet.

Med gårdsturisme vil vi forstå:

- Utnytting av tomme hus og rom på gårdsbruket til overnatting.
- Bygging av utleiehytter.
- Aktiviteter knyttet til det daglige virke og tradisjon innen landbruk.

2.2.2. Oversikt over innkvarteringssteder i Verdal

- se neste side.

2.3. MULIGHETER OG PROBLEMER FOR REISELIVET I VERDAL

Sterke sider:

1. Variert natur
2. Gode fiskemuligheter i vatn, elver og fjorder.
3. Verdalselva, fiskerik, tilgjengelig, fin beliggenhet nært til hovedvei, jernbane og fra flyplass, riksveien, Fisketradisjoner og severdigheter
Mulighet for fluefiske.
Unødvendig med båt.

Svake sider

Ikke godt nok tilrettelagt for naturopplevelser.

Ikke gode nok kart over ferdselstier fiskevann

Vill - Camping for lite parkering, sanitæranlegg, dårlig adkomst til elva
mangel på rasteplasser og badeplasser
lite info om sonene, valdene. Mangel på overnattingsplasser, for familier, camping i strandkanten forhindrer fottrafikk, dårlig registrering av fisken (kvantum gjør elva attraktiv).
Tømmingsanlegg for avfall fra campingvogner og lignende.

Sterke siderSvake sider

4. Granfossen en stor turistattraksjon. Europas største laksetrappanlegg med uberørt foss. Laksestudio.	Mangler sikret platå for å nyte utsikten, fossen og naturen. Mangler god nok skilting.
5. Gode muligheter for turalternativer.	For få merkede fotturløyper
6. Mange kulturminner	Vanskelig å finne uten guide
7. Relativt internasjonalt næringsliv.	For dårlig utnyttet i turistsammenheng.
8. Allsidig kulturliv.	
9. Unik Vikingehistorie Stiklestadprofilen.	
10. Mye er på gang av positive ting rundt infrastrukturen.	
11. Mange store forsamlingslokale, utendørsparker, aula, amfiteater, Verdalshallen, idrettsanlegg.	Kan utnyttes bedre
12. Godt grunnlag for utbygging/utvikling av aktivitetstilbud.	
13. Satsingsvilje i kommunen	
14. Kvartargeologi Verdalsraset, Hærfossen.	
15. Gode Hoteller/pensjonat på hytter, campingplasser, leiligheter, Ikke godt nok utbygd gårdsferie	Dårlig med standard

Kommentarer:

Pkt. 1. og 2.

Verdal har sterke variasjoner i naturgrunnet. Fra den brede Trondheimsfjorden til svenskegrensa, er variasjonen stor - flotte fjell, dype daler og masse gode fiskevann. Svakheten er at lite er lagt til rette for aktiv bruk. Folk som ikke er lommekjente, har vanskelig med å finne ferdselsårene til fiskevatna uten nok gode kart. Båter tilknyttet hyttene mangler.

Pkt. 3.

Verdalselva er kommet på stjernehimmelen som et skudd. At verdalselva er blitt ei bra sportsfiskeelv skyldes først og fremst forbyggingen i Rødgrenda. Utsetting av yngel, samt utvidelse av gyte og oppvekstområdene er en annen viktig årsak.

Elva er tilgjengelig, med nær tilknytning til Europavei, jernbane og flyplass. Sverige og Finland ligger bare noen timer unna. Elva har fisketradisjoner langt tilbake i tiden - og severdighetene er det mange av langs elva.

Mulighet for fiske med flue er utmerket de fleste steder. Man er heller ikke båtavhengig.

Verdalselva er et reiselivsaktivum som bør tas vare på og satses på seriøst.

Det er dårlig med overnattingsmuligheter for familier. I dag kreves det en smule standard om familiene skal trives og bo i en - to uker.

Sanitær og søppeltømmingsanlegg mangler. Utstrakt vill - camping, den bør forsvinne, den reduserer standarden og forsopler naturen rundt. Samtidig bør det komme restriksjoner mot camping i strandkanten - det sjenerer fottrafikken.

Kart og anvisning hvordan man kommer seg til fiskeplassen er viktig. Informasjon om fiskeplassen/sonen ville være en fin service for gjesten.

Pkt. 4.

Granfossen er en stor turistattraksjon. Folk tar gjerne en avstikker fra E6 for å se Europas største laksetrappanlegg med laksestudio. Den er godt markedsført, derfor er det viktig at det er fisk i laksestudio under hele sommersesongen. Samtidig er det ønskelig med et utsiktsplatå, så folk kan nyte synet av den vakre uberørte fossen. Plataet bør være solid og godt sikret. Mere skilting må også til.

pkt. 5.

Verdalsnaturen har gode muligheter for turgåing. Gamle Kongevei over fjellet til Ådalsvollen blir mye brukt i turistsammenheng. Men vi burde få flere merkede turistløyper på forskjellige distanser.

Pkt. 6.

Verdal har et stort omfang kulturminner. Mest kjent er selvfølgelig Stiklestad, men det finnes og mengder med andre mer eller mindre kjente kulturminner. Nær Rv. 72 er det bl.a. mange kulturminner.

2.4. MÅL FOR REISELIVSVIRKSOMHETEN I VERDAL

Verdal reiselivslag er et fellesorgan for organisasjoner, institusjoner og bedrifter som har interesser knyttet til reiselivsnæringen.

Verdal reiselivslag arbeider for utvikling og markedsføring av reiselivsnæringen i kommunen.

Målsetningen for reiselivet i Verdal :

1. Videreutvikle Verdal som et sterkt reiselivssenter både i nasjonal og internasjonal sammenheng
2. Utviklingen av reiselivsnæringen skal skje i harmoni med den kulturarv og de tradisjoner som eksisterer i kommunen.
3. Det skal tilbys en best mulig service til brukerne inkludert et godt utviklet produkt og med best mulig informasjon.
4. Tilgjengelighet til vassdraget bør videreutvikles og kvalitet på tilretteleggingen gjennomføres gjennom økt satsing på infrastruktur (skilting, rasteplasser, toalett) og kvalitetssikring.

3. AKTUELLE TILTAK

I dette kapittelet er det brukt enkelte forkortinger ;

DN	: Direktoratet for naturforvaltning
FM	: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
VJFF	: Verdal jeger- og fiskeforening
FFO	: Fellesrådet for funksjonshemmede

3.1. Prioriterte tiltak fiskeforvaltning

Tiltak 1 :

Forbud mot nye lakseoppdrettsanlegg i Trondheimsfjorden ved at sikringssonen mot oppdrett gjøres permanent.

Ut 1992 er det vedtatt et midlertidig forbud.

EFFEKTEN : En reduserer dermed faren for sykdomsspredning fra oppdrettslaks og en reduserer faren for genutarming ved at færre oppdrettslaks blandes med villaksen.

ANSVAR: Fylkesveterinæren -, fiskerisjefen - og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Tiltak 2.

Andre tiltak mot sykdomsspredning. Det kan være ulike informasjonstiltak rettet mot grunneiere, fiskere og andre brukere. Forskrifter for utsetting av fisk fra andre vassdrag bør også utarbeides og vedtas.

I 1991 ble det utarbeidet og formidlet plakater, plastkort og informasjonsblekke om smittekilder og tiltak mot sykdomsspredning fra sentralt hold (DN, MVA). Andre tiltak kan være annonser i lokale info.brosjyrer o.l.

EFFEKTEN : En ønsker å redusere faren for sykdomsspredning via fiskeredskap, via vanntanker, via uønsket utsetting av fisk fra andre vassdrag.....

ANSVAR : Fylkesmannen, VJFF, grunneiere, kortselgere, og fiskerne.

Tiltak 3.

Utarbeide beredskapsplaner dersom det skulle oppstå akutt sykdomsutbrudd i vassdraget.

Noen vassdrag i Nord-Trøndelag har opplevd akutt sykdomsutbrudd og fylkesmannen har gjennom det gjort seg visse erfaringer. Ettersom mange vil bli involvert lokalt dersom en slik situasjon oppstår, er det viktig at det utarbeides en lokalt basert beredskapsplan.

EFFEKTEN er å oppnå rask mobilisering og gode informasjonsrutiner dersom et utbrudd skulle oppstå.

ANSVAR : Fylkesmannen

Tiltak 4.

Gjennomføre 4 timers fredning av laksefisket pr. døgn. Anbefalt fredningstid er kl. 12.00 - kl. 16.00

EFFEKTEN: En ønsker å oppnå en bedre fiskeoppgang i elva og redusere presset på fiske som en mener kan virke som en av stressfaktorene på fisken. En annen målbar, men ikke regulerbar stressfaktor er vanntemperaturen. Stress kan igjen utløse sykdomsutbrudd.

ANSVAR : Grunneierne

Tiltak 5.

Fastsette fiskeregler etter fiskebestandens styrke

I dag delegeres mye av fiskeforvaltningen til fylkesmannen. I tillegg har grunneierne stor myndighet til å fastsette fiskeregler på sin eiendom.

EFFEKTEN : Gjennom forskrifter dvs. ved lovregulering og gjennom lokale vedtak av grunneieren(-eierne) kan man lage et regelverk for å sikre man får gode gyte-, oppvekst- og oppholdsvilkår for fisken i elva.

ANSVAR : Fylkesmannen og grunneierne.

Tiltak 6.

Yngelutsetting i ikke lakseførende elver

Yngelutsetting av laks har hovedsakelig skjedd i de strekninger av Helgåa som ikke er lakseførende. Nå som større deler av Helåa er blitt lakseførende, bør en vurdere en større utsetting i Inna og Skjækra.

EFFEKTEN er at en øker strekningen med oppvekstområder for yngel og dermed øker en laks- og sjøaureproduksjonen i elva.

ANSVAR : Grunneierne, VJFF

Tiltak 7.

Registrer gyteplasser for laks i vassdraget minst tre år på rad.

Gyteplasser for laks ble registrert første gang i 1991.

EFFEKT er å følge med i utviklingen av gyteområdene og dermed danne seg et bilde av gytevilkåra for laksen i vassdraget.

ANSVAR : Fylkesmannen, Verdal kommune, grunneierne, VJFF

Tiltak 8.

Utbedre lakseoppgangen i Østnesfossen

Plan er utarbeidet av DN i 1991. Dn har pr. idag ansvar for drift av laksetrappa, men ønsker primært å overføre dette ansvaret til andre.

EFFEKTEN er at en ønsker å unngå at laksen stopper unødige her. Dermed vil en få en tidligere oppgang til Helgåa og en bedre fordeling av laksen i vassdraget.

ANSVAR: DN, Fylkesmannen, grunneierne

Tiltak 9.

Opprette et fagråd for fiske og reiseliv knyttet til vassdraget.

Fagrådet ble opprettet våren 1991 som et resultat av flerbruksplanen for Verdalsvassdraget og har tre medlemmer fra grunneierne, en fra kommunen, en fra VJFF, en fra Inn-Trøndelag laksestyre og en fra fylkesmannen som også er sekretær. Andre som turistkontoret og Verdal næringsforum kan inviteres til møtene.

EFFEKTEN er et bedre samarbeid om lakseforvaltninga i vassdraget og økt informasjon mellom grunneiere, kommunen, fylkesmannen, fiskere og reiselivet

ANSVAR : Fylkesmannen

Skisse 7. Lysting etter laksen

Mye gammelt lysteutstyr er oppbevart i Verdal museum. Ulike typer gafler og fyrkurv for tyrispik.

3.2. Tiltak rettet mot tilrettelegging for brukere

Tiltak 10.

Etablere fiskeplasser for rullestolbrukere

Aktuelle plasser er idag bl.a. nedstrøms Lyngsøra og på Fergemann. Ved utløpet av Inna, ved utløpet av Innsvatnet og i Storlonet i Helgaa er slike fiskeplasser allerede etablert.

EFFEKTEN er å bedre mulighetene for funksjonshemmede til å utøve et så variert friluftsliv som mulig

ANSVAR Verdal kommune, VJFF, FFO

Tiltak 11.

Annen tilrettelegging av enkelte fiskeplasser ved å bygge leskur, bålplasser, skjøtsel på kantskog, egne fluefiskesoner o.l.

EFFETEN er å gjøre enkelte fiskeplasser mer attraktive for å tilby ulike typer fiskeplasser til fiskerne

ANSVAR: Grunneierne, VJFF

Tiltak 12.

Utrede andre metoder for et variert fiskekortsalg m.h.t. organisering av kortsalg, val på utleie m.m.

EFFEKTEN er både å øke fortjenesten på fiskekortsalg totalt sett for vassdraget, sikre at alle har en reell mulighet til å leie det vallet man ønsker f.eks. ved varierte fiskekortpriser på sammevall til ulik tid og ved fleksible vallutleiesystem. Innebarer at vallutleierne bør innpasse sitt fiskekortsalg i et større system.

ANSVAR: Grunneierne

Tiltak 13.

Oppdatert fiskeguide ved revisjon hvert 2. år.

Fiskeguiden ble første gang utgitt i 1989, revidert og trykt i nytt opplag i 1991 (opplag 10.000). Kostnad : kr 24.000
Blir svært godt mottatt.

EFFEKTEN er å gi en best mulig informasjon til fiskerne

ANSVAR: Turistkontoret, grunneierne

3.3. Tiltak rettet mot overnattingstilbudet

Tiltak 14.

Utarbeide en overnattingssguide for Verdal og omegn

EFFEKTEN er å tilby en oversiktlig informasjon til turistene hvor de kan leie ulike typer overnattingstilbud. Det vil også

bidra til å bedre informasjonen mellom overnattingstedene og dermed øke standarden på overnattingstilbudet

ANSVAR: Næringslivsorganisasjonene

Tiltak 15.

Etablere flere overnattingstilbud og ulike overnattingstilbud (spesielt i Helgådalen). Aktuelle tiltak er bl.a. gårdsturisme og utleiehytter.

EFFEKTEN er øke tilbudet og øke variasjonen i tilbudene om overnatting. Det vil bl.a. kreves markedsanalyse, aktiv informasjon om finansieringsmuligheter og skolering av etablererne.

ANSVAR: Verdal kommune, Verdal næringsforum, landbrukskontoret

Tiltak 16.

Kommunale campingvedtekter

EFFEKTEN er å rydde opp i forholdene rundt villcamping langs elva (og i kommunen forøvrig). Dermed kan man stille et likt minstekrav til sanitærforhold, vann, renovasjon. Generelt sett vil man da kunne tilby et bedre og ordnet overnattingstilbud med mindre forurensning og forsøpling og mindre spredning av campingvogner langs elva. I tillegg får de som satser på campingutleie en økt tilstrømming.

ANSVAR : Verdal kommune

3.4. Tiltak rettet mot infrastruktur

Tiltak 17.

Utvikle severdigheter langs vassdraget, spesielt Hærfossen, Målså gruver og Granfossen.

EFFEKTEN : Gjennom tilrettelegging kan turistene gis muligheter til opplevelse og til å lære noe om den lokale natur- og kulturhistorie. Ansvar for anleggelse, drift og vedlikehold av disse anleggene må vurderes i hvert tilfelle. Finansiering utover offentlige tilskudd bør vurderes.

ANSVAR : Verdal kommune, næringsorganisasjonene.

Tiltak 18.

Etablere rasteplasser langs vegen Helgådalen til Verdalsøra; aktuelle steder er Elneshøgda, Røssbanen, Grunnfossen, Lyngsøra

EFFEKTEN er å tilby rasteplassmulighet nær elva som samtidig kan gi noe naturopplevelse

ANSVAR : Statens vegvesen, Verdal kommune

Tiltak 19.

Utvikle nye aktivitetstilbud/informere om eksisterende aktivitetstilbud der målgruppen spesielt er fiskerne og deres reisefølge.

EFFEKTEN er å la laksefisket være drivkraften, men der andre opplevelsestilbud blir helheten som gjør at laksefisket blir en familieferie hele familien kan bli med på.

ANSVAR : Næringsorganisasjonene, Verdal kommune

Tiltak 20.

Skilting for tilrettelagte adkomster til elva

I dag skiltes fiskesonene, men med en skilttype som er for dårlig synbar og av dårlig kvalitet. I tillegg burde adkomstmuligheter for andre enn fiskere skiltes.

EFFEKTEN : De som ikke er lokalkjente vil på den måten lettere bli kjent etter elva, de vil føle seg velkommen og det vil stimulere til at de bl.a. vil oppsøke nye fiskeplasser

ANSVAR : Grunneierne, Verdal kommune

Tiltak 21

Utarbeide et turist/turkart for Verdal

EFFEKTEN: I dag eksisterer en jakt- og fiskeguide for Verdal og ordinære M711 kart der det kreves 4 kartblad for å dekke kommunen. I tillegg er det behov for et oversiktskart i en mindre målestokk som turister og turfolk kan bruke.

ANSVAR : Verdal kommune, kartverket, fylkesmannen, større grunneiere, reiselivsnæringen.

4. Litteratur

Historiske kilder:

Gerhard Schøning 1774: Reiser i Trøndelag, bind 2, s.78.
Beskrivelse over Verdalsørens vassdrag - 1879.

Steinar Berg 1991: Skisser og beskrivelser av fangstmåten
brukt i Verdalselva (brev).

Andre kilder :

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag - fangststatistikk

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag : Fiske og forurensning i
sidebekkene i Verdalselva, rapport nr.2 - 1986

Gustavsen T. og Okstad A. Økonomiske Ringvirkninger av
laksefisket i Namsrnsvassdraget NTF-rapport 1989 : 13.

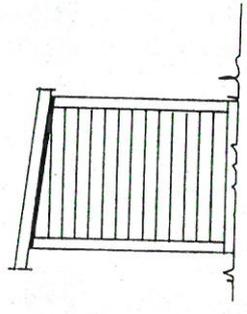
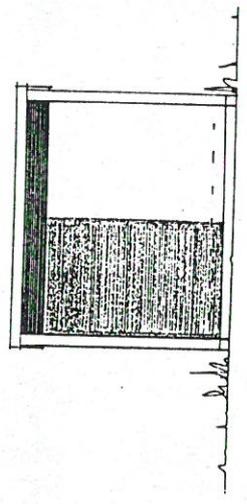
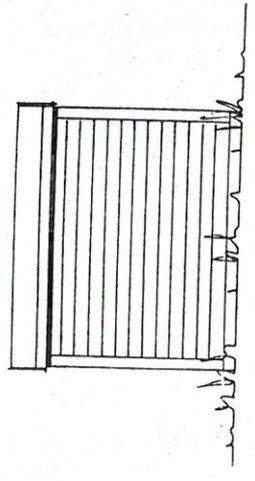
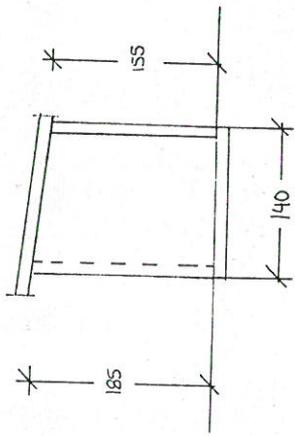
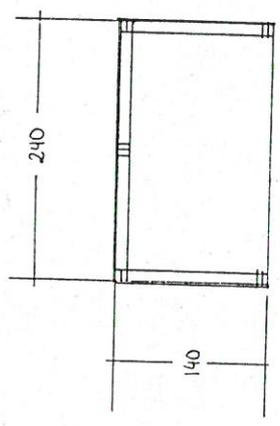
Inntrøndelag Laksestyre - fangststatistikk

Verdal jeger- og fiskeforening - yngelutsetting

TABELL 1 : Laksestatistikk for Verdalselva 1880 - 1976.

år	kg	år	kg
1880 :	550	1946 :	512
81 :	550	47 :	613
82 :	600	48 :	708
83 :	200	49 :	354
84 :	400	1950 :	350
85 :	400	51 :	1039
86 :	100	52 :	394
87 :	100	53 :	857
88 :	1000	54 :	1499
89 :	700	55 :	1482
1890 :	300	56 :	1056
91 :	355	57 :	1422
92 :	450	58 :	1494
93 :	0	59 :	742
94 :	80	1960 :	2279
95 :	80	61 :	1094
96 :	100	62 :	954
1897 - 1914 :	- kg	63 :	996
1915 - 1921 :	0 kg	64 :	399
1922 :	1500	65 :	362
23 :	1500	66 :	685
24 :	566	67 :	1495
25 :	2190	68 :	1053
26 :	1913	69 :	947
27 :	390	1970 :	984
28 :	475	71 :	3270
29 :	190	72 :	2619
1930 :	415	73 :	3369
31 :	103	74 :	2678
32 :	245	75 :	1651
33 :	453	76 :	1974
34 :	766		
35 :	674		
36 :	835		
37 :	644		
38 :	896		
39 :	1496		
1940 :	715		
41 :	260		
42 :	1725		
43 :	1129		
44 :	455		
45 :	270		

Liten modell

Dato	Konstr./Tegnet	Godkjent	Målestokk	LESKJUR
29.04.91	← O. Kvernmo		1 : 50	
Hensikst med: VERDAL FÆBBER OG FISK				Erstattet av:
Hensikst med: Hensikst med: Hensikst med: Hensikst med:				PLAN, SNITT OG FASADER
Beregning:				

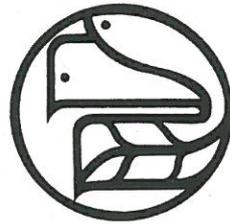

Utøvelsen av fisket

Det er ikke foreslått bestemmelser som får betydning for utøvelsen av innlandsfisket. Det er foreslått adgang til å definere redskap for innlandsfisket. Men den vil antagelig få svært liten betydning for selve fisket. Dersom det blir laget slike definisjoner, vil det få betydning for konstruksjonen av redskaper.

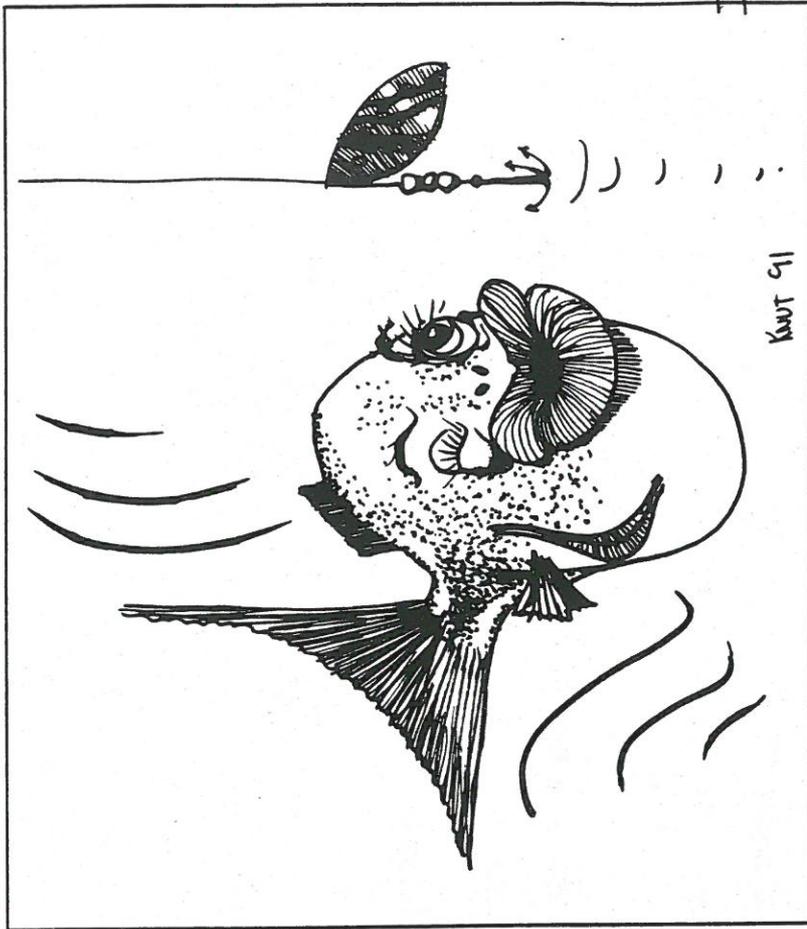
Det er foreslått at fredningsprinsippet skal innføres for alt fiske etter laks, sjøaure og sjørøye både i saltvann og i ferskvann. Dette betyr at situasjonen blir snudd på hodet i forhold til det som gjelder i dag. I dag er alt tillatt som ikke er forbudt i loven eller i forskriftene. Dersom forslaget til ny lov blir vedtatt, betyr det at loven og forskriftene vil fortelle hva som er tillatt, mens alt annet fiske etter laks, sjøaure og sjørøye blir forbudt. Dette vil antagelig gjøre dette lettere for både fiskere og oppsyn ved at de får nøyaktig beskjed om hva som er tillatt.

Orientering om forslaget til ny lov om laksefisk og innlandsfisk

Nærmere opplysninger hos:

Direktoratet for naturforvaltning, Tungasletta 2, 7005 Trondheim,
Tlf 07 - 58 05 00 eller fylkesmannens miljøvernavdeling

Hovedpunktene i forslaget

Forslaget til ny lov om laksefisk og innlandsfisk inneholder en rekke nye forslag, samtidig som også vesentlige deler er blitt justert i forhold til dagens lov. Vi skal her gå gjennom de viktigste punktene i forslaget til ny lov. For de som ønsker å lese mer om de enkelte forslag, vil vi vise til det fullstendige forslaget i Odelstingsproposisjon nr 29 for 1991 - 1992. Før forslaget blir endelig, må det behandles av Stortinget. Dette vil antagelig skje i løpet av våren 1992.

De viktigste nye forslagene er:

- innføring av fredningsprinsippet for alt laksefiske
- biotopvernbestemmelse
- regulering under ekstraordinære miljøpåvirkninger og adgang til øyeblikkelige reguleringer
- loven kan utvides til å gjelde alt liv i ferskvann
- importforbud for fisk
- mulighet til å innføre konsesjon på utleie av fiskerett
- adgang for barn under 16 år til å drive innlandsfiske uten å måtte spørre grunneier om tillatelse
- driftsplaner for fiske i vassdrag
- regulering av kultiverings tiltak
- innføring av objektivt ansvar for skade på lakseredskap i sjøen

Eillers er det en del justeringer i de bestemmelse som blir videreført fra dagens lov.

Grunneierretten

De någjeldende bestemmelser om grunneierretten blir i hovedsak opprettholdt uendret selv om det skjer en del endringer i ordlyden og oppbyggingen av bestemmelsene. Det skjer heller ikke noen endring i reglene om fiskerett på statsgrunn, i bygdeallmenninger og i statsallmenninger.

Den endringen som gjøres er at barn under 16 år kan fiske innlandsfisk gratis i områder hvor det bare er innlandsfisk. De får bare lov til å fiske med stang og håndsnøre i tiden fra 1. januar til 20. august som i praksis betyr til slutten av skolens sommerferie. Dersom barn under 16 år skal fiske med andre redskaper eller til andre tider, må de spørre grunneier om tillatelse slik alle andre må gjøre. Grensen på 16 år er valgt fordi den faller sammen med bestemmelsen om fisketrygdavgift som nå blir hetende fiskeravgift.

Det er også foreslått adgang til å innføre konsesjon for utleie av fiskerett for anadrome laksefisk og adgang til å forby framleie av fiskerett for anadrome laksefisk. Dette betyr at loven selv ikke innfører et slikt forbud. Det må i tilfelle gjøres ved et eget vedtak av regjeringen på et senere tidspunkt dersom regjeringen vil at slike bestemmelser skal innføres.

Bestemmelser til vern av fiskestammen

De bestemmelser vi i dag har til vern av fiskestammen blir beholdt i forslaget til ny lov. Bestemmelsene får en noe annen ordlyd og oppbygging, men dette er ikke annet enn justeringer for å bringe loven i tråd med dagens språkbruk.

I tillegg kommer det noen nye bestemmelser som også har vern av fiskestammen som formål. De to viktigste bestemmelsene her er forbud mot import av fisk og adgang til å treffe krisetiltak når fisk er truet av akutte miljøpåvirkninger.

Forbudet mot import av fisk har til hensikt å hindre at vi får uønskede fiskearter inn i landet. Det er de økologiske sidene ved importen som skal vurderes etter lakseloven. De som skal importere fisk må fortsatt søke veterinærmyndighetene for å få tillatelse etter sykdomsloven i tillegg.

I tillegg har vi fått en bestemmelse som gir oss adgang til å gripe inn når fisken er truet som følge av akutte miljøpåvirkninger. Det er de siste års erfaringer med bl.a. algekatastrofer som har vist oss at det kan være aktuelt å gripe inn til fordel for fiskestammen i slike tilfelle.

Loven har også fått en biotopvernbestemmelse etter samme mønster som dagens viltlov for å bevare fiskens leveområder.

Organisering av fisket

Det er i den nye loven lagt større vekt på organisering av fisket enn i dagens lov. Det legges opp til at det for de fleste vassdrag skal lages en driftsplan som viser hvordan fisket skal drives i vassdraget. En slik plan vil også vise hvilket kultiveringsarbeide som er nødvendig og kostnadene med det. Det er i utgangspunktet rettighetshavernes ansvar og utarbeide en slik plan, men de kan selv sagt få bistand av fiskeforvaltningen til det. I det hele legges det opp til at rettighetshaverne nå må ta et større ansvar med forvaltningen av den ressurs de eier. Det er i loven lagt til rette for at rettighetshaverne skal ha de nødvendige virkemidler til å få gjennomført dette arbeidet.

En driftsplan for fisket må ikke ses isolert fra annen virksomhet i vassdraget. En driftsplan for fisket baserer seg på bestemte forutsetninger bl.a. med vannføring og inngrep i vassdraget forøvrig. Driftsplanen for fisket bør derfor inngå som en del av en total vannbruksplan/driftsplan for hele vassdraget. En slik samkjøring vil gjøre det mulig å se vassdraget som helhet og dermed utnytte alle ressurser best mulig uten at det går ut over vassdraget som helhet.

Fiskeforvaltningen

Også innen fiskeforvaltningen foreslås det endringer. Ordningen med fylkesmennens miljøvernmyndigheter formaliseres. Det samme gjelder direktoratets rolle innen fiskeforvaltningen. Det skal ikke opprettes egne nemder for fisket, men kommunen får ansvaret for å organisere dette arbeidet. I og med at det er kommunen som blir det lokale fiskeorgan, så blir det opp til kommunen om det skal opprettes en egen nemnd for fisket eller om ansvaret for fisket skal legges til en annen kommunal nemnd.

Ordningen med obligatoriske laksestyret foreslås opphevet. Forslaget til ny lov legger i stedet opp til at det kan opprettes egne organ for laksefisket på de steder det er behov for det. Det er den samme ordningen vi i dag har for villreinforvaltningen. Dette gjør at vi i større grad enn i dag kan tilpasse forvaltningsorganene til behovet i det enkelte tilfelle.

Unngå spredning av fiskesykdommer

VIS AKTSOMHET NÅR DU FISKER I ELVER OG VASSDRAG!

**Lakseelvene i Midt-Norge hører til de beste i landet.
La oss holde dem fri for sykdomssmitte!**

- * Fiskeredskap, spesielt håver og garn, må være helt tørre før de brukes i nye vassdrag. Det samme gjelder støvler, båt, påhengsmotor og annet utstyr.
- * Utsetting av fisk fra andre vassdrag må ikke finne sted uten spesiell tillatelse.
- * Fisk fanget i ett vassdrag må ikke sløyes eller vaskes i et annet vassdrag.
- * Vannbeholdere som er fylt i ett vassdrag må ikke tømmes i et annet vassdrag.
- * Vær på vakt! Har du mistanke om at fisken er syk, er det viktig at veterinærmyndighetene varsles. Du bør også varsle grunneier.

INFORMASJONSBRØSJYRE - SOM PLASTKORT

UTGIVER: FYLKESMANNEN i NORD-TRØNDELAG, TLF 077 68000

SPRÅK: NORSK/ENGELSK /TYSK.

